

MURASZOMBAT és VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombati Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁP:

Egyre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.

Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:

BALKÁNYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felolós szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Főmunkatárs: STERN HUGÓ.

Kiadó:

A Vendéki Magyar Közművelődési Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábot petitor egyszeri hirdetésnél 30 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlér sora 50 fillér.

Mire várnak még?

Az antant vezére tudvalevőleg Anglia. — Anglia készítette elő a háborút. Anglia osztotta el a szerepeket, tolt a szinfalakat és állította be a szereplőket, mielőtt a horzaimas dráma előtt fellebbent a függöny. Mihelyt így mindent elrendezett, sietve menekült kényelmesnek ígérkező páholyába, hogy onnan végigélvezze az általa rendezett színjáték lefolyását, utána pedig a pénztárból felszedje a rengeteg bevételt.

A színrendezés azonban kontár munka volt; a rendezőnek nem maradt nyugta a páholyában és le kellett sietnie a szinpadra hogy jól rögtönzött beszéddel, cselekedettel megmentse a darabot a bukástól.

De bármilyen rossz rendezőnek bizonyult is John Bull kossa, azt az egyet töle elvitelni nem lehet, hogy számolni tud. Különösen akkor, ha előadást csak azért rendezett, hogy az neki minél többet jövedelmezzen. Banja is ő, ha füttylik a színészeket, ha egyikük-másikuk koronája a sok ide-oda futkozás közben földre hull és ha végül a szereplők a nagy kudarc mián egy más hajába kapnak! Sőt ezen az utóbbin ő maga kaczagnak — legjobban. Kiszült azonban, hogy ripacsok komédiája korántsem oly jövedelmező, mint jeles direktoruk remélte, sőt mi több: a szinpadra sietett igazgatónak is tartania kell attól, hogy rohadt almákkal diszített hagyományokozott dobnak a fejére és még az sincs kizárva, hogy a többi szereplővel együtt őt is alaposan elpáholják.

Az előadás mint üzlet is megbukott. Csodálatos, hogy a kitünően számolni tudó igazgató, aki eddig a német kereskedelmi időleges megszorítása révén némi kárpótlást szerezhetett óriási hadviselési költségeire nem siet megmenteni, amit még megmenthetne, hanem fejeszetten megvárja, míg megrohanják pénztárát és onnan elszedik az utolsó pennyt.

Az antantot vezető, helyesebben: fél-revezető Anglia ma már nagyon is belevegyült a háborus színjáték forgatagába. Elvetette a sulykot és minden áron meg akarja kaparintani a nagy nyereséget melyet pénzsomja a nagy válakozástól kezdettől fogva elvart. A jó számító annyira dühbe jött, hogy elvesztette közmondásos flegmáját, még ennél is több: még számítani is elfelejt.

Pedig Anglia nemcsak igazgatója, de főpénztárosa és főkönyvelője is az antantnak. E minőségében kötelessége volna üzleti mérleget készíteni, amelyből, óvatos kereskedő létre, be kellene vonnia jövő magartartására nézve a tanulságokat és ha azok túlságosan kedvezőtlenek — amilyenek tényleg fel kellene számolnia az üzlettel.

Anglia háborus üzletének mérlegét mi — az ellenségei — számszerű pontossággal nem állapíthatjuk meg. Mégis — épp úgy, mint a kereskedő-világban — mi ennek a nyilvános számadásra kötelezett czégnek nyereség-vesszesség számláját az általa lebonyolított, általánosan ismert üzletek nyomán megközelítő pontossággal össze tudjuk állítani.

Amikor ez az alábbiakban megtesszük meg kell jegyeznünk, hogy a könyvitel szabálya szerint a befektetett alaptőke összegét mindig a vesszesség rovatban kell feltüntetni, — oly könyvelési szabály, mely ezuttal Angliát illetőleg nagyon közel jár a valósághoz, mert vállalkozására fordított tőkéje bizony nagyobbrészt elszott. Nézzük már most a czégnek és a vele affiliált vállalatoknak az egész antant firmának — háborus aktívumait: pénzbeli nyeresége Angliának a Németországától és általa megfélemlített semleges államoktól lecsipett aránylag csekély, kereskedelmi haszon: területileg elenyészően kicsi részecske Lotharingiából, ennél valamivel nagyobb — de éppen nem nagy rész — Galicziából és a résztint nagy túróvel meghódított, résztint, minden ellentállás nélkül megszállt német gyarmatok. E vagyontételek a nagy háborus kiadásokhoz mérten (és a vérveszteszteségeket, az angol felfogásokhoz alkalmazkodva, figyelembe se véve) nevétségesen csekélyeknek nevezhetőek. Van azonban az aktívumban egy nagyobb tétel: az angol hajózás korlátlan szabadsága. Ez ugyan inkább relativ mint abszolút haszon, mert a háboru előtt sem zavartá Angliát hajózásának szabadságában és még annyi bántalmaznak sem volt kitéve, mint most, háboru alatt de előny Angliára nézve annyiban hogy a központi hatalmak tengeri forgalmát megszoríthatja.

Nézzük már most mi ther all ez aktívummal szemben?

Veszesség: Orszországi eszaknyugati

TÁRCA.

Montenegrói élelmények.

Egy volt hadifogoly elbeszélése.

Egy montenegrói hadifogságból visszatért tanárral volt alkalmunk beszélni, a ki mult év november elején került fogságba a Drina folyó mentén. Egy igen exponált és fontos magaslattal kellett tartania századával még pedig a kapott parancs értelmében az utolsó emberig. Vitézül meg is tették kötelességüket a derék magyar népfölkelők és még akkor is: vitézül harcoltak a mikor már többé menekvés nem volt. Az utolsó tölényig kitarítottak az őket körülzáró montenegróiakkal szemben. A dolog vége természetesen az lett, hogy a megmaradt legénység és tiszték hadifogságba kerültek. Megkezdődött tehát a szomorú menet a fekete hegyek országa felé — a bizonytalan és semmi jót sem ígérő — hadifogságba. Montenegrónak legvadabb területén az átlag 2000 méter magas Brda fennsík keresztüli vonult végig a kis csapat. Keskeny ösvény utakon csupa 2000 — 2500 méter magas hegyek között.

A kegyetlen hidegben és hóban. Körülbelül 180-200 kilométer utat kellett megtenniük gyalog, míg végre Mojkovac — Kolasinon keresztül megérkeztek Danilovgradba. — A fáradalmak és nélkülözések, melyeket már ezen menet alatt is el kellett szenvedniük — szinte leirhatatlan, Meredek sziklás hegyeken föl és le vezetett a rettenetes ut.

Az elfogott legénység és tisztéktól valódi balkáni módra mindent elraboltak és a küzdelem színterén maradt halottakat és sulyos sebesülteket azonnal meztelenre vetkezették. Így módon jutottak a montenegrói katonák nagyobb mennyiségben a mi forma ruháinkhoz, úgy hogy még az ország belsejében is igen sok cernagócot lehetett látni a mi uniformisunkba öltözködve és csupán a jellegzetes lapos kerek sapdjuk árulta el nemzeti mivoltukat.

Damlovgrádban csupán a fogságba jutott tiszték maradtak, míg a legénységet a Matusevó nevű fogolytáborban helyezték el. Montenegróban a háboru kiütése óta összesen 32 tiszt 1600 főtnyi legénység volt hadifogságban.

A fogoly legénységet utépítésre, utjavításra és mindenféle más munkákra alkalmazták. Legszerecsenebbek azon voltak, kik különleges szol-

gálatokra mint pld. kocsis, söfför stb. bejuthattak. Zsoldot a legénységnek egyáltalában nem adtak. Az élelmzés napi fél kiló kenyér és fél kiló kecske hus volt, azonban csak papirosan. A legénység közül a nagyobbik rész éhség, vérhas következtében el is pusztult. Orvos egyáltalában nem volt. Embereinket az utolsó hetekben Podgoricában egy ócska török kaszárnyában helyezték el, ahol naponként 5—6 ember halt meg éhség és vérhas folytán. Tisztafejn erélyes közbejövésére után valmit mégis javítottak a szerencsétlenek helyzetén és legalább enni adtak nekik valamit.

A mikor aztán kezdetét vette nagyszerű ofenzívának Szerbia ellen, még rettenetesebb állapotok kellettek. Óriási tömegekben önzöltek be a szert csapatok is Montenegróra, minek folytán hibetelen módon egyszerre felszöktek az élelmiszer árai. Pld. Podgoricában 1 kg. kenyér 20—25 Perpera (korona), 1 kg. liszt ugyanannyi, 1 kg. kukorica 20—22 Perpera, 1 kg. petroleum 6 korona 1 kg. komisz kocsisbor 6 perpera stb. volt. A dohány feltűnő olcsó volt, amennyiben kitünő minőségűt lehetett kapni fél kilónként 3—4 perperért.

A szerb menekülők persze a szabadban

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását

része továbbá egész Lengyelország, Franciaország tiz északi megyéje, Belgium legnagyobb része, Szerbia és Montenegro, meg Albánia eddig meghódított része. Elvesztett azonkívül amit számokban nem is lehet kifejezni, az antant presztízsével együtt Anglia presztízse is; ezt a veszteséget előbb Törökországnak, majd Bulgáriának hozzánk való csatlakozása fokozta, az angoloknak a Dardanelláktól való „hősies” futása pedig betetézte. Hogy ezzel szemben mint nyert az antánt volt szövetségünk hitszög hozzápártolásával. azzal ellenségeink maguk sem dicsekednek.

De az angol főkönyvelő az említett veszteségeket — mint az angol királynak a „diadalról-diadalra” hivatkozó trónbeszédéből is kitűnik — mint a nyereség-rovitabfejgyzi. Lelkiismeretét nem nyugtatni, hogy okvetlenül bekövetkező bukását csalártnak fogja minősíteni a világ ítélőszéke. Inkább megterheli lelkét a legnagyobb bűnökkel, de azért nem enged. Nem engedi, hogy szövetségesei a megsemmisültől meneküljenek, neki győzelem kell minden áron — melyet a szövetségeseinknek kell megfizetni.

Meddig fognak ezek még kötélnek állani? Mire várnak még? A csodák kora letűnt, a valóságos nem lehet elszakmatolni. Ha nem akarják felismerni a reális helyzetet, rettenetes kiábrándulásban lesz részük a nagy leszámolóskor.

H I R E K.

— **Kitüntetés.** Fényes kitüntetés érte Junkuncz Sándor muraszombati állatorvost ki a háború kiütése óta teljesít a harcúterén értékes katonai szolgálatot. Ő felsége a Király ezen kiváló szolgálatai elismeréséül neki a koronás aranyérem-keresztet adományozta a vitészégi érem szalagján. Örömmel adunk hírt a legfelsőbb elismerésről, mert a kitüntetett férfiú egy polgári mint katonai hivatásának lelkiismeretes betöltésével méltán rá szolgált.

— **Vasuti bejárás.** Kliegl József h. üzletvezető Adler Miksa főmérnök kíséretében e héten a Körmenđ muraszombati

vasutat felülvizsgálván Muraszombatban tartózkodott.

— **Szabadulás a hadifogságból.** Székely Vilmos békésccscai középiskolai tanár, népfelkölő főhadnagy, Székely János ottóházi nyugalmazott derék igazgató tanítónak fia, még a mult év november havában a montenegrói harcúterén a végsőkig kitartó bátor ellent állás után hadifogságba került, honnét azonban a montenegrói fegyverletét után a január 23-án szerencsésen megszabadult. A vitéz főhadnagy, ki rokoni látogatására Muraszombatba érkezett, érdekesen beszéli el fogságának körülményeit, amelyet érdekes tartalma miatt lapunk mai tárca rovatában találhatunk olvasóink.

— **Mikor lesz béke?** A nagy hatalmak egymást gyanúsítgatják a béke vágyakkal és igazán nem tudni, hogy ki nem akarja a békét, bizonyos csupán az idáig, hogy a kis Montenegro volt oly bátor, hogy szépítgetés nélkül békét akart. Egyenlőre tehát csak a béke hírek és jóslások röpökönek a levegőben, mi azonban ezekkel a jóslásokkal nem foglalkozunk, csak hírt adunk szerkesztőségünkhez érkezett alábbi harctéri kártyáról, a melynek aláírói 1916. május 1-ére már a Dobrai-féle vendéglobben békemulatságot is terveznek. Lehet, hogy igazuk lesz, egyelőre azonban a legbeavatottabb helyen is csak annyit tudnak, hogy nem lehet tudni semmit. Ime itt a levél, melyet vend katonák irtak ékes magyarsággal:

A m. kir. 18. honvéd gy.-ezred III. géppuska osztag legénysége fájdalomtól letört szívvel jelenti, hogy az 1915-ik Háborus év 1915. december 31-én ágyúzás, géppuskák kattogása és gyalogsági fegyverek roppánása között kimult. Hült tetemeit katonai szertartás pezsgős és sörös üvegek kocintása mellett 1916. május 1-én a muraszombati Dobrai-féle szállodában beszen-teltük és örök nyugalomra helyezük. A gyászolók nevei: Kozár János, Rátnik József, Farics Lipót és Óri József.

— **Eljegyzés.** Sommer Irma urhölgyet, Sommer József felsőlendvai vendég-lős bájos és szeretetre méltó leányát, eljegyezte Berdon Károly felsőlendvai tanító.

— **Hösi halál.** A háború tartalma alatt Muraszombaton ápolat sebesültek közül a negyedik hunyta le szerdán a örök

álomra szemét. Gruskovnyák Ferencz belatinczi származású 20-as honvéd a harcúterén szerzett súlyos betegsége következtében szerdán a Vörös Kereszt kórházban 40 éves korában meghalt. A hazáért elhalt derék katoná halálát szegénységben hátra-maradt özvegye és hat kis gyermekbe siratja. Temetése csütörtökön volt nagy részvét mellett és sírjára a muraszombati Vörös Kereszt, a Vörös Kereszt kórház és bajtársai koszorút helyeztek és temetésén testületileg jelentek meg. Az idegenből idekerült hősek legyen csendes itt a pihenésre és e község polgársága emberséggel fog kegyelestelen öröködni a hazáért elhalt vitéz honvéd sírja felett.

— **Kitüntetés a halál után.** Szukics Jozsef vidorlaci földmives Prsemisl vidékénben hős halált halt, kiválóan vitéz magatartása elismeréséül a nagy ezüst vitézségi érmet kapta. A fényes kitüntetés a napokban érkezett le a hős halált halt vitéz honvéd apjához Szukics István vidorlaci lakoshoz, ki egyetlen fiát gyászolja a vitéz katonában.

— **Hösi halál.** Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy milyen óvatossággal kell fogadni a harcúterén lévő katonákról szóló hírek közül nemcsak azokat, melyek mint nem hiteselek pusztá hálomások alapján saájíról-sájára járnak, hanem tévedés csuszik be néha még azon hírek közé is, melyek katonai hatóságoktól érkeznek. Ez a bizonytalanság természetesen nem róható fel a katonai hatóságok alaposságának rovására, mert sokszor maga a véletlen teremt bizonyos helyzeteket, amelyekkel szemben a hatóság is gyakran tehetetlenül áll. Ilyen kősa hírek alapján aztán sok család borul gyászba és siratja le a hős halált halt hozzátartozóját, annál nagyobb azután az öröm, mikor megjön a hír az elsiratott családtag életben létéről. Ilyen hír érkezett Kovács Jánosné pálhegyi asszonyhoz is férje zredetől, amely azt a szomorú jelentést tartalmazta, hogy derék férje Galiciában Rimanov mellett 1915. május 18-án hős halált halt. E katonai hatóságtól érkezett hivatalos jelentés alapján már a hagyatékú eljárás is megindult és Török Ernő kir. közjegyző már a hagyatékú tárgyalást is kitűzte, amikor a muraszombati Vörös Kereszt szorgos kutatása után éppen a tárgyalás előtti napon érkezett meg a hír, hogy Kovács János Merv oroszországi hely-

tanásztak leirhatatlan nyomor és nélkülözések közepette, mert a Montenegroiak nagyon barátság-talanul fogadták őket és teljesen ki is zsákmányolták őket. A fentebb leírt árakat kevesen voltak képesek megfizetni. Erősen pusztított tehát köztük az éhínség és vérhas. Utón-utvélen még a város utcáin is (Pogoricában) temetetlenül hevertek a holttestek száizai, melyek mellett a legnagyobb közönnyel jártak és keltek az emberek.

A fogságba jutott tiszték helyzete is nyo moruságos, de mégis valahogyan elviselhető volt. Danilográdban szállásolták el őket magánházak-nál 3—4 et egy közös szobában. Egy montenegrói kapitány ügyel től rájuk. Szabadon mozoghattak még a város határán is egy bizonyos meghatáro-zott körletben. Este amikor már sötétedni kezdett, minden házba beszölt a bakter, hogy megtudja a háziasszonytól, hogy vajjon otthon vannak-e a fogoly tisztjei.

A montenegrói ágy igen egyszerű. Néhány székre deszkát fektetnek keresztül, melyre azután kukorica köröt tesznek — le terítve egy pokróccal — és késő a hamisítatlan pompás ruganyos ágy. A kályha ismeretlen fogalom. Néha a háziasszony azzal kedveskedett, hogy egy vaslábosban paraszt

hozott be a tisztjeink szobába, úgy hogy annak tűzénél melegedhettek. Ezt a különlegesség kályhát elnevezték azután „csues” kályhának. Ugyanis Csues annyit tesz magyarul: hallod-e. Így szólítják ugyanis a montenegróiak egymást. A magyar baka pedig így keresztelte el a montenegróiakat — most ez a leggyakrabban hallott megszólítást jegyezte megmagának legjobban.

Még fizetés is adott. A hadnagy 130—150 perperát, főhadnagy 160 perperát, kapitány 200-at, őrnagy 250 perperát havonta. Ebből azonban nem sok maradt meg a tiszteknek, mert a mennyit kaptak azt mind oda is kellett adni a szállásadó-nak, koszt, kvártély és mosás fejében. Tisztjeink még a fizetésük fölemelését is kijárták Nikitánál, de nem sok hasznuk volt belőle, mert Nikita ravasz népe egyidejűleg ugyanannyival fölemelte mindennek az árát. Valóságos opevert ország az egész Montenegro — beszélte el a tanár. Egyszer Podgoricában nem kaptak kenyert, mert a raktárakat kirabolták. Elemeké tehát tisztjeink a rendőrkapitánysághoz panaszra, aki azt javasolta nekik, hogy menjenek fel mindnyáján testületileg panaszra a miniszterhez és mindjárt készen is volt arra, hogy őket oda vezesse.

Nikita is szabadon járt kelt a népe között és valósággal bolondította a hosszú háboruban teljesen kimerült és belefáradt katonákat és lakosságát.

Nem egyszer jelen voltak a mi tisztjeink is azokon a népgyűléseken, melyeken Nikita beszélt. Állandóan buzdította az embereket. Különösen a Lovcenne küldözgette fel őket, mondván, ha már csak 10 montenegrói lesz is még az országban ő ezt személyesen fogja a harcba vezetni. Folyvást kétszínű politikát űzött. Még akkor is a mikor a fegyverleteltre vonatkozó tárgyalások jöfor mán már be is fejeződtek, még a piacon beszédet tartott és buzdította katonáit, hogy tart-sanak ki.

Ekkor pedig már készen állott az udvari autómobil, melyen január 20-án elhagyta Podgoricát, hogy Skutariba menjen. Az utolsó hetekben már valóságos anarchia uralkodott az országban, a lakosság örökös rettegésben élt, már alig várta, hogy csapataink bevonuljanak. A Lovcen elfoglalása után a montenegrói hadsereg teljesen szé-tüzlött. Falragasokkal és az utcákon kidobolással hívták föl a lakosságot, hogy mindenki, a kinek csak fegyvere van, azonnal menjen a frontra. Ele-

ségben hadifogoly. Nyilvánvaló, hogy ez utóbbi jelentés a hiteles, mert később is keletkezett, és mert, ha tényleg elesett volna, úgy mint fogoly utóbb nem szerepelhet. Természetes, a hir nagy örömet keltett a gyászba borult családnál s nyomában meg is történt az intézkedés, hogy a kérdés ilyen állás mellett a hagyatéki eljárás felüggesztve legyen.

— **Kenyeret a sebesülteknek!** Muraszombat közönsége jóideje meglek érdeklődéssel kísérte a körünkben ápolat sebesült katonák sorsát és adományaival igyekezett lehetővé tenni, hogy a katonák itt tartózkodása mentül kellemesebb legyen és így elérhető volt, hogy a sebesültek legalább az élemezésben hiányt nem szenvedtek. Most azonban egy idő óta sajnálatos panaszokat hallunk, amelyek segíteni a legsürgősebb kötelesség. Szelecz János esperes plébános ur az óvodában és katolikus iskolában ápolat sebesültek részére oly szép eredménnyel gyűjtött, hogy tisztán ebből a gyűjtésből az e helyeken ápolat katonák rendszeresen kaptak uszónát, kenyeret és még ma is megkapják azt, azonban ebből a gyűjtésből nem járhat a többi sebesülteknek, mert az adakozás nem oly nagy arányu, úgy hogy még a mult évben az volt a szokás, hogy az evangélikus iskolában ápolat sebesülteknek egy egy muraszombati család adott naponta egy vagy a szükséghez képest két kenyeret. Ez az adakozás azonban lehetetlenné vált, mert azok a kik eddig adtak most már felesleges lisztkészlettel nem rendelkeznek, újabb adakozók azonban nemjelentkeztek, s úgy látszik nincs is remény arra, hogy jelentkezzenek. Mindössze arról van csak szó, hogy az evangélikus iskolában ápolat 30 sebesültnek naponta uszonára egy egy darab kenyér jusson, mert e kenyér evéshez szokott földmives emberek szükségletét a vendéglős által nyújtott kenyér adag ki nem elégítheti. Bizalommal és reménnyel fordulunk tehát járásunk hazafias közönségéhez; hogy adja meg a minden napi kenyeret azoknak akik vérük hullásával védelmezték meg ezt a földet, amely azt a kenyeret termi, hogy ne legyen kénytelen a kenyeret nélkülözni az aki mindenét kockáztatta meg mindnyájunkért. Künn a faluban még van fölösleges

liszt és gabona készlet, és ha nincs szajba szűkebbre falatját mindenki és ossza meg a sebesültekkel. A muraszombati Vörös-Kereszt tehát azon kéressel fordul a járás közönségéhez, hogy liszt gabona vagy kenyér adományait a sebesültek részére a Vörös-Keresztnek illetve az, vodai taralék kórház irodába juttatni sziveskedjek, ahol ezen adományok szétosztásáról gondoskodás fogtörténi.

— **Elmarad a Vörös Kereszt mulatság.** Lapunk előző számában hirt adtunk a bolgár Vörös Kereszt javára február 19 re tervezett hangversenyéről, amelyen való közreműködésre műkedvelői gárdánk javát sikerült is megnyernünk. A fényesnek ígérkező estélyt azonban egyelőre el kellett halasztani, mert a Vörös Kereszt elnökét ifj. Horváth Pál főszolgabíró és családját úgy városunkban több családót a közel multban ért súlyos gyászeset miatt a közönség tulnyomó része kénytelen lett volna az estélyről távol maradni. A rendezőség tehát az estély elhalasztását a nemes ügy érdekében való tekintettel egyelőre indokoltan látta, azonban a terv felszinen marad és hihetőleg idők multával lesz alkalom arra, hogy közönségünket egy kellemes estélyben részéssíteni módunkban lesz. A bolgár Vörös Kereszt támogatása azonban az estély sorsával össze nem függ s ezért lapunk köszönettel fogad a bolgár Vörös Kereszt javára minden adományt mert közösségünk derék szövetségeseink támogatására minden megténni, hisz ők is oly híven és becsülettel teljesítették feladatukat.

— **Drágasági pótlék.** A muraszombati takarékpénztár igazgatósága pénteken tartott ülésén Dr. Vályi Sándor indítványára elhatározta, hogy összes tisztviselőink drágasági pótlékot folyósít.

— **Uj tanító.** A musznyi községi iskolánál üresedésben volt II-oszt. tanítói állásra az iskolaszék egyhangulag Csike Julia taktaharkányi tanítónőt választotta meg.

— **Postamester a vádlottak padján.** A kir. törvényszék előtt a tegnapi napon megtartott főtárgyaláson Beer Lajos tótkereszturi postamester ült a vádlottak padján. A kir. ügyészség 129

rendbéli család vétségével és 25 rendbéli közokirathamisítással vádolta meg a postamestert azon a címen, hogy feleltől több pénzt szedett be, mint a mennyit tényleg lerovott bélyegeken a küldeményeken s a postamester levelekért illetéklenül portót szedett be s a feladóvévényeken és a postakönyvekben nem a feleltől beszédett összegeket vezette be. A tárgyalás a mult héten már több napig tartott. A bíróság a vádlottat az összes vád pontok alól felmentette. A bíróság az ítélet indokolása szerint mindössze 9 esetben látott vádlott részéről szabálytalanságot fennfogni, ezeket azonban nem minősítette büncselekménynek. Az ítélet ellen a közvádló felebbezést jelentett be a felmentés miatt, ennek folytán az íratok a győri kir. ítélőtáblához terjeszték fel.

Az Est világháboru térképei. Szencziót kelt ez a kiadás. Megjelent quart alakban 39 oldalon fűzve 49 változatos térképpel. Az orosz harctér 16-féle térképpel. A balkáni harctér 9 térképpel. Az orosz harctér 6 térképpel. Az ázsiai harctér 6 térképpel. Az angol-francia harctér 12-féle térképpel. Bolti ára 1 korona. Kapható Balkányi E. papírkereskedésben Muraszombat.

— **Szivar, cigaretta kell katonáinknak.** A háboru vasparólye nemcsak a frontokon művel csodákat, itthon is nagy dolgokat terem, egygyé közöcsölja s ziveket. Mintha egyetlen sziből állana az egész nemzet, oly megérett szeretettel, oly egyakaratu lelkesedéssel teszi magáévá mindenki az országot a Hadsegélyező Hivatalnak s a Vöröskeresztnek azt az együttes akciója, amely a harctérrén küzdő katonáinkat szent Karácsony ünnepeire az ajándékok egész halmazával akarja elárasztani. A harctéri ajándékok — nagyon helyesen — jelentékeny részt fogják képezni a szivarok és cigaretták, azok a dolgok, amelyek katonáinknak közzimerten a legkedvesebb élvezetet nyújtják. A karácsonyi ajándékozás akciójának vétségőse a cél elérésére egy nagyon egyszerű, könnyű és senkinek sem kelemetlenkedő módot talált. Az ország összes dohányüztségében 1, 2 és 10 filléres jótékonyági bélyegeket helyezett el és ezeken tetszés szerinti mennyiségben vásárlására minden egyes vejójenke figyelmét felhívja a tözséd. Vásároljunk tehát e napokban jótékonyági bélyegeket, mert ezekből válik szivar és cigaretta katonáink számára!

Szerkesztői üzenet

— **Hősök emekel e gyűjtőknek.** Az adakozók névsorának közlését jövő számban folytatjuk

A szerkesztésért felelős: **Dr. Vályi Sándor.**

ség nem volt és e miatt igen gyakran valóságos lázadások törték ki. Danilovgrádon például január 14-én éjjel a katonaság megtámadta a parancsnokát, egy őrnagyot, és puskatusával agyonverték.

Tisztjeink mindenről jól voltak értesítve, Nikita udvari orvosa ugyanis bécsi ember volt, aki titkos írással mindenféle hirt közölt velük. Tisztjeink ugyanis módját éjtették annak, hogy néhányan különböző ürügyek alatt 1—2 hétig is Cetinijében lakhattak. Leggyakoribb ürügy volt a fogorvoshoz való járás. Itt persze bő alkalmunk volt az udvari orvossal érintkezésbe lépni. Az így megtudott híreket azután levélben továbbították tisztjeink Danilovgrádba a többi bajtársainknak, még pedig oly módon, hogy a levél sorai közé hagymaléval írták meg a híreket. Meleg fől tartva azután, szépen előtűntek a hagymalének addig láthatatlan sorai mert a legképtelenebb hírek keringtek az országban. Például amikor a Szerbia elleni offenzívának már meglehetősen módon előrehaladt, azt mesélték a montenegrói tiszték, hogy a szerbek a németeket és minket teljesen kivertek Szerbiából és hogy az oroszok már egész Galiciát elfoglalták, Románia pedig betört Erdélybe. Igen

sokáig tartotta magát az a hir is, hogy a görögök meggyilkolták Constantin királyt, mire az egész görög hadsereg az antánt melé állott.

Érdekes dolog az is, hogy 2 francia század tartózkodott Montenegroban, ezek azonban egyáltalában nem is harcoltak, hanem csupán Nikitanak a testőrségét képezték és mihelyt a Lovcen csucsán fölsapott az első magyar-osztrák gránát azonnal el is szelletek Skutari felé.

Érdekes nememlíteni, hogy a tisztjeinkhez különös jóindulattal volt Daniló trónörökös felesége, aki német hercegnő. A háboru első évében francia angol újságokkal és egyéb olvasnivalóval látta el őket. De még Nikita is karácsonykor süteményekkel, tortákkal és pezsgővel vendégelte meg tisztjeinket. (A Zenta hadihajó tisztjeit). Mind ez azonban csak addig tartott, míg az antánt úgye rosszra nem fordult. Akkor azután megszünt minden.

A fogságból január 23-án szabadultak ki. Kezdetben nagyon gyanusan fogadták a hirt tisztjeink, hogy delután automobilokon fognak lemenni Cattaróba. Azt hittek ugyanis, hogy Nikita magával fogja vinni őket Skutariba, mert általánosan ez a hir volt elterjedve. De ez nem történt meg,

sőt ellenkezőleg, Nikita parancsára január 23-án minden tisztnek előre kifizettek szép ropogós vadonát új perperákban az illeteiket egészen április hó 1-ig.

Ez volt az utolsó ténykedése a vár ravasz rókájának, a ki talán ez által is minden oldalon érdemeket akart szerezni magának, hogy annak idején majd hivatkozhasson rá, hogy mily galánsul bánt ő a mi tisztjeinkkel, kiknek utrayalóly egy egész köteg bankjegyet adott! A bucsuzásnál még a legénységnek is 80—80 perperát nyomtak markába. Hát azután merje valaki még mondani, hogy smucig a Nikita!

Vigan robotgok le az autók a szerpentinutakon Cattaró felé és valóban megható volt az első találkozás csapatainkkal! Mintha már magyar földön robotgok volna tovább, fejezte be a tanár, mert hiszen mint mondta reméli, hogy azt tudjuk, hogy a Lovcen legmagasabb csucsát, magyar bakák (megmondta azt is, melyek honvédezzrebeliek) rohamozták meg és ők is voltak az elsők ezen a sokat emlegetett híres sziklahegy ormán.

MEGHÍVÁS.

A MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR
NEGYVENKETTEDIK
RÉNDSES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT
1916. évi február hó 29-én délután 2 órakor

fogja Muraszombatban, az intézet helyiségében megtartani, melyre a társulat részvényesei azon figyelemmel hívatnak meg, miként a közgyűlésre részvényeiket — illetve megbízásaikat — magukkal hozni sziveskedjenek.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlés határozatképességének megállapítása. *)
 2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.
 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése, a mérleg előterjesztése és az osztalék megállapítása.
 4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak az 1915. évről adandó végleges felmentés.
 5. Esetleges indítványok tárgyalása.
- Muraszombat, 1916. február hó 11.

Kováts István,
 elnök-igazgató.

*) Tekintettel arra, hogy a nagyszámu részvények folytán a határozatképesség megállapítása igen sok időbe kerül, felkéretnek a t. részvényesek, hogy részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg, február 20-tól, az üzleti órák alatt az intézet pénztárába letenni sziveskedjenek.

AZ EST HÁBORUS TÉRKÉPE

kapható BALKÁNYI ERNŐ üzletében.

ADAKOZZUNK
 a „VÖRÖS KERESZT“-nek!

Használjunk hadi postabélyeget!

Alsólendván, a Főut legszebb és legforgalmasabb pontján, ujonnan épült modern házban egy szép tágas

üzlethelyiség

kiadó.

A helységben öt év óta egy modernül berendezett mézsárszék és hentesüzlet állott, mely a tulajdonos bevonulása miatt most megszűnt. Mézsáros vagy hentesnek kiválóan alkalmas a hely.

Bővebbet a tulajdonosnál:

Balkányi Ernőnél,
 Alsólendva.

Köhögés

rekedtség,
 elnyálkásodás,
 hurut és gőrcsős
 köhögés ellen.

MILLIÓK

használik a Kaiser-féle Mell-Karamellák három fenyővel. **6100** közi. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű csukorkák **csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért** kapható Muraszombatban Dr. Bölcs Gyula gyógyszerárában.

Előfizetők ingyenes
 hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipő [raktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos

BENKŐ JÓZSEF Szállodája az „Elefánt“-hoz.

BITTERMANN TIVADAR borbély és fodrász.

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipész,

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

ERNST SÁNDOR kalapos-mester.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg és porcellánkereskedése.

FLISZÁR JOZSEF épület- és butorasztalos. Motororőre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legolcsóbb bevásárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KEMÉNY MÓR „Korona“ kávéháza.

WOLFARTH LAJOS ép. mérnök Mező-utca.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetők ingyenes
 hirdetés-rovata.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester Szombathely.

GROSZ SAMU vendéglős Úrdomb.
 GROSZ MÓR vegyeskereskedő Felsőlendva.

GENUR KÁROLY vendéglős Felsőlendva.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Köhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Sip-ú. 5.

KÜHAR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÜHAR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHAR ISTVÁN vendéglős Markusházán.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

SAVEL JÁNOS vendéglős Kísszombat.

STIVÁN FERENCZ vendéglős Köhida.

SIFTAR MIHÁLY vendéglős Sűrűház.

SOMME. JOZSEF vendéglős Felsőlendva.

TITÁN ISTVÁN vendéglős Radkersburg.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Martonhely.

ZRINSZKY ISTVÁN gépkovács Alsómorác.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecskavágó gépek árusítása

KALCHBRENNER és NÁDAI
 bornagykereskedése, Gróf Szápáry-utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipész.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, kerékpár és mindenmemű gazdasági gépekben.

POLLÁK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

PÉTERKA FERENCZ vendéglős.

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőztéglagyára.

RITUPER ALAJOS épület- és műlakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely. Kerékpár raktár.

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JOZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.